

УДК 355.48:355.4(477)

[https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-11\(16\)-284-294](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-11(16)-284-294)

Карнаш Євгеній Ігорович старший викладач кафедри розвідки, Київський інститут Національної гвардії України, м. Київ, <https://orcid.org/0009-0006-2588-8132>

ВЗАЄМОДІЯ СТРУКТУР РОЗВІДКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ТА ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ОБОРОННИХ ОПЕРАЦІЙ

Анотація. Сучасний характер збройної боротьби визначається високою динамічністю бойових дій, активним застосуванням високотехнологічних систем озброєння, безпілотних літальних апаратів, засобів радіоелектронної боротьби та інформаційного впливу. У таких умовах розвідка набуває вирішального значення як елемент системи управління військами, що забезпечує своєчасне отримання достовірних даних про противника, оцінку обстановки та підтримку процесу прийняття рішень. Особливого значення це питання набуває в ході оборонних операцій, де ефективність розвідувального забезпечення прямо впливає на боєздатність угруповань військ і здатність зберігати стратегічну ініціативу.

У статті проаналізовано зміст та сутність взаємодії між структурами розвідки Збройних Сил України та Національної гвардії України. Показано, що зростання обсягів і швидкості циркуляції інформації, насиченість операційного середовища технічними засобами розвідки, а також активне застосування противником РЕБ і дезінформації висувають нові вимоги до організації, координації та аналітичного опрацювання розвідувальних даних. Визначено, що ефективна взаємодія в розвідці не зводиться до простого обміну інформацією, а є санкціонованим та організаційно врегульованим процесом координації дій між різними структурами.

У публікації детально розглянуто етапи організації та підтримання взаємодії – від з'ясування завдань і можливостей сторін до уточнення й відновлення взаємодії в умовах зміни обстановки. Особливу увагу приділено ролі командної інстанції у визначенні спільних завдань, розподілі зон відповідальності, погодженні планів та забезпеченні інформаційної сумісності. Окремо представлено структурно-логічну схему, яка відображає зміст та основні елементи взаємодії між розвідувальними структурами, етапи узгодження дій, канали обміну даними та очікувані результати.

Зазначено, що ефективна взаємодія сприяє підвищенню бойових можливостей, злагодженості спільних дій, стійкості управління та ефективності розвідувального забезпечення. Отримані результати мають практичне

значення для вдосконалення системи координації між структурами сектору безпеки й оборони України, розроблення нормативних документів та підготовки фахівців розвідувальної ланки.

Ключові слова: розвідка, структури розвідки, оборонні операції, НГУ, ЗСУ.

Karnash Yevgeniy Ihorovych Senior Lecturer, Department of Intelligence, Kyiv Institute of the National Guard of Ukraine, Kyiv, <https://orcid.org/0009-0006-2588-8132>

INTERACTION BETWEEN THE INTELLIGENCE STRUCTURES OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE AND THE ARMED FORCES OF UKRAINE DURING THE CONDUCT OF DEFENSIVE OPERATIONS

Abstract. The article examines the content and essence of interaction between the intelligence structures of the Armed Forces of Ukraine and the National Guard of Ukraine in the context of modern armed struggle. Contemporary warfare is characterized by the high dynamism of combat operations and the active use of high-tech weapon systems, unmanned aerial vehicles, electronic warfare means, and information influence. Under such conditions, intelligence plays a decisive role as an element of the command and control system, ensuring the timely acquisition of reliable data on the enemy, assessment of the situation, and support for decision-making processes. This aspect is particularly important during defensive operations, where the effectiveness of intelligence support directly affects the combat capability of troop groupings and their ability to maintain strategic initiative.

The article demonstrates that the growing volume and speed of information circulation, the saturation of the operational environment with technical intelligence means, as well as the active use of electronic warfare and disinformation by the enemy, impose new requirements on the organization, coordination, and analytical processing of intelligence data. It emphasizes that effective interaction in the intelligence domain is not limited to a simple exchange of information but constitutes a sanctioned and organizationally regulated process of coordinating actions between different structures.

The publication examines in detail the stages of organizing and maintaining interaction — from clarifying the tasks and capabilities of the parties to refining and restoring interaction under changing conditions. Particular attention is paid to the role of the command authority in defining joint tasks, allocating areas of responsibility, harmonizing plans, and ensuring information compatibility. A structural-logical diagram is presented, illustrating the content and main elements of interaction between intelligence structures, the stages of coordination, channels of information exchange, and expected results.

It is concluded that effective interaction enhances combat capabilities, improves the coordination of joint actions, increases the resilience of command and control, and strengthens the overall effectiveness of intelligence support. The findings have practical significance for improving the coordination system between the security and defense sector structures of Ukraine, updating regulatory frameworks, and training intelligence personnel.

Keywords: intelligence, intelligence structures, defensive operations, National Guard of Ukraine (NGU), Armed Forces of Ukraine (AFU).

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку воєнного мистецтва характеризується глибокими трансформаціями, зумовленими широким застосуванням високотехнологічних засобів ураження, інформаційних систем, безпілотних літальних апаратів та засобів радіоелектронної боротьби. У таких умовах зростає значення розвідувальної діяльності як ключового елемента забезпечення ефективності оборонних дій. Саме своєчасне, повне й достовірне отримання розвідувальної інформації створює передумови для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, ефективного планування бойових дій, виявлення слабких місць противника та завчасного реагування на його дії.

Досвід російсько-української війни засвідчив, що противник активно застосовує комбіновані способи ведення бою, маневрові групи, засоби маскування, РЕБ та дезінформації, що істотно ускладнює роботу розвідувальних органів. Водночас українські Сили оборони продемонстрували значні досягнення у застосуванні комплексного розвідувального забезпечення, особливо у сфері використання безпілотних систем, технічної розвідки та взаємодії між різними розвідувальними структурами. Проте практика оборонних операцій виявила низку проблем, пов'язаних з недостатньою координацією дій між різними елементами розвідки, нерівномірним технічним оснащенням підрозділів, браком стандартизованих алгоритмів обробки даних та обмеженнями у часі на прийняття рішень.

Дослідження умов і факторів, що визначають ефективність розвідки в оборонних діях, має важливе теоретичне та практичне значення. З одного боку, воно сприяє розвитку науково-методичної бази розвідувального забезпечення бойових дій. З іншого -- забезпечує підґрунтя для удосконалення організаційної структури розвідувальних підрозділів, оптимізації їх взаємодії зі штабами та іншими силовими структурами, модернізації матеріально-технічної бази та впровадження інноваційних технологій.

Особливої ваги ця тематика набуває для Національної гвардії України, яка у взаємодії зі Збройними Силами та іншими складовими сектору безпеки виконує важливі завдання у сфері оборони держави. Висока мобільність, здатність діяти у складних урбанізованих і лісистих районах, а також участь у забезпеченні режимів оборони потребують ефективного інформаційного забезпечення на всіх рівнях управління. Без глибокого аналізу умов та

факторів, що впливають на якість і швидкість збору розвідувальних даних, неможливо сформувавши дієву систему протидії противнику та забезпечити успішне виконання оборонних операцій.

Таким чином, актуальність дослідження зумовлена як нагальною потребою удосконалення системи розвідувального забезпечення в сучасних умовах ведення бойових дій, так і необхідністю наукового осмислення отриманого бойового досвіду для подальшого розвитку національної воєнної науки та практики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання розвідувальної діяльності знайшли відображення у наукових працях як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників. Зокрема, значний внесок у розроблення цієї проблематики зробили В. Абрамов, С. Борисевич, А. Дацюк, М. Вжосек, Д. Денищук, С. Лясковська, В. Мартинюк, Ю. Муравська та інші. Підвищення ефективності розвідувального забезпечення операцій угруповань військ досліджували С. Багатирич, С. Гаценко, В. Дудник, О. Металіди, М. Мороз та інші науковці.

Окрему групу інформаційно-аналітичних джерел з проблематики військової розвідки становлять публікації В. Дубровського, М. Колодзінського, Є. Побігушного-Рена, С. Фрасуляка та інших, які мають вагомий теоретичний цінність.

Незважаючи на вагомий науковий доробок у сфері теорії та практики розвідувальної діяльності, окремі аспекти військової розвідки, зокрема в контексті сучасних оборонних операцій, залишаються недостатньо дослідженими. Це обумовлює необхідність подальшого поглибленого аналізу умов та факторів, що визначають її ефективність, а також розроблення нових науково обґрунтованих підходів до організації розвідувального забезпечення в сучасних умовах ведення бойових дій.

Мета статті – наукове обґрунтування та визначення умов, факторів і організаційних механізмів ефективної взаємодії структур розвідки у сучасних оборонних операціях в умовах високої динамічності бойових дій та зростання ролі інформаційно-аналітичного забезпечення.

Виклад основного матеріалу. Сучасний характер збройної боротьби визначається високою динамічністю бойових дій, широким застосуванням високотехнологічних систем озброєння, безпілотних літальних апаратів, засобів радіоелектронної боротьби, кібернетичних та інформаційних впливів. За таких умов значно зростає роль розвідки як ключового елемента управління військами та основи для прийняття своєчасних і обґрунтованих рішень у ході підготовки та ведення оборонних операцій.

Ефективна розвідка забезпечує своєчасне виявлення намірів і дій противника, оцінку обстановки, визначення його слабких сторін, а також сприяє підвищенню боєздатності угруповань військ і зниженню ризиків ураження власних сил. У сучасних конфліктах, зокрема під час російсько-

української війни, від якості організації розвідувального забезпечення безпосередньо залежить результативність оборонних дій та збереження стратегічної ініціативи [2;3].

Водночас зростання обсягів та швидкості циркуляції інформації, насиченість операційного середовища технічними засобами розвідки, активне застосування противником РЕБ і дезінформації висувають нові вимоги до організації, координації та аналітичного опрацювання розвідувальних даних. Це обумовлює необхідність наукового осмислення умов і факторів, що визначають ефективність розвідки в ході оборонних операцій, а також розроблення відповідних теоретичних і практичних рекомендацій.

Важливу розвідувальну інформацію за широким спектром напрямів діяльності можливо отримувати як від державних, так і від недержавних організацій, зокрема від країн-партнерів. Сьогодні значна кількість невійськових експертів володіють глибокими спеціалізованими знаннями у різних галузях, що дозволяє їм надавати цінні консультації та фахові відповіді на проблемні питання в інтересах розвідки. За відсутності належної взаємодії та співпраці з такими суб'єктами розвідувальні документи й аналітичні звіти набувають суб'єктивного характеру, що знижує їх об'єктивність та практичну цінність [3;4].

Основою ефективної розвідувальної взаємодії є відкритий, своєчасний та взаємовигідний обмін актуальною інформацією. Інформаційно-аналітична взаємодія може реалізовуватися у кількох формах, серед яких: конкурентний аналіз, «мозковий штурм» та спільний аналітичний розгляд проблемних питань.

Варто підкреслити, що спільний обмін розвідувальною інформацією не є тотожним поняттю «взаємодія». Взаємодія -- це санкціонований процес обміну розвідувальною інформацією між визначеними посадовими особами, що передбачає відповідний рівень допуску та відповідальності. Натомість обмін розвідувально-інформаційними документами є офіційною управлінською процедурою, спрямованою на отримання, підтвердження або узгодження офіційних позицій органів військового управління [5;6].

Отже, налагоджена система інформаційно-аналітичної взаємодії є ключовим чинником забезпечення повноти, достовірності та оперативності розвідувальних даних. Проте для досягнення максимальної ефективності розвідки в оборонних операціях важливо не лише забезпечити обмін інформацією, а й чітко регламентувати організаційні механізми координації між різними структурами.

У цьому контексті особливого значення набуває визначення порядку взаємодії між органами військового управління розвідки Збройних Сил України та Національної гвардії України. Така взаємодія передбачає, що командна інстанція, якій підпорядковані взаємодіючі війська та органи, визначає мету спільних дій, характер дій противника (незаконних збройних

формувань), умови ведення бойових дій, склад кожного військового угруповання, а також завдання, які вони виконують, із зазначенням місця, способу та часу їх реалізації.

Узгодження дій органів військового управління розвідки, з'єднань, частин і підрозділів є ключовою умовою ефективного функціонування розвідувальної системи в ході оборонних операцій. Воно полягає у всебічному з'ясуванні бойових можливостей та рівня бойової готовності взаємодіючих угруповань, визначенні порядку організації спільних дій, розподілі функцій та завдань, а також у встановленні чітких процедур управління та заходів взаємної безпеки. Узгодженість дій дозволяє забезпечити безперервність збору, обробки та передачі розвідувальної інформації, оперативність реагування на зміни обстановки та ефективне використання наявних ресурсів [4].

Підтримання взаємодії виступає обов'язковою передумовою досягнення мети операції, виконання бойових чи службово-бойових завдань. Цей процес має комплексний характер і охоплює кілька взаємопов'язаних елементів:

Точне виконання планів з'єднаннями, частинами та підрозділами у процесі реалізації спільних оперативних завдань, що забезпечує узгодженість дій у часі та просторі.

Оперативне уточнення порядку взаємодії, а також коригування спільних дій у разі зміни тактичної або оперативної обстановки, появи нових факторів чи раптових загроз, що потребують адаптації попередньо відпрацьованих схем взаємодії.

Відновлення взаємодії у випадках її порушення. Це передбачає своєчасне виявлення об'єктів або ділянок, де було втрачено координацію, визначення необхідних резервів сил і засобів, їх раціональний розподіл та чітке встановлення порядку дій для відновлення узгодженості.

Важливою умовою успішного узгодження та підтримання взаємодії є ефективна система управління, що забезпечує чітке інформування всіх залучених структур, своєчасне прийняття рішень і гнучке реагування на зміни бойової обстановки. Узгодженість дій між різними ланками розвідувальних органів, з'єднань та частин дозволяє не лише підвищити якість і достовірність розвідувальної інформації, а й забезпечити ефективну інтеграцію розвідки у загальну систему управління військами під час оборонних операцій [7].

Таким чином, ефективне узгодження та підтримання взаємодії розвідувальних органів забезпечує злагодженість дій, своєчасність отримання та обробки розвідувальної інформації, а також підвищує стійкість системи управління в умовах динамічного операційного середовища. Для досягнення цих цілей необхідно чітко визначити механізми організації взаємодії між різними структурами розвідки, насамперед між органами військового управління розвідки Збройних Сил України та Національної гвардії України.

Визначення порядку такої взаємодії полягає у тому, що командна інстанція, якій підпорядковані взаємодіючі війська та органи, встановлює мету

спільних дій, уточнює характер дій противника (незаконних збройних формувань), аналізує умови ведення бойових дій, визначає склад кожного військового угруповання та конкретизує завдання, які вони виконують -- разом із визначенням місця, способів та часу реалізації цих завдань. Такий підхід забезпечує чітке розмежування відповідальності, узгодженість планів та оперативну сумісність розвідувальних структур у межах єдиного задуму оборонної операції [1].

На рисунку 1. представлено структурно-логічну схему, яка розкриває зміст та основні елементи взаємодії між органами військового управління розвідки Збройних Сил України та Національної гвардії України. Вона відображає ключові напрямки координації зусиль, послідовність організаційних дій, канали обміну розвідувальною інформацією, а також механізми узгодження та забезпечення спільної діяльності у ході підготовки й виконання оборонних операцій.

Рисунок 1 – Зміст взаємодії між ОВУР ЗС України та НГ України.

Таким чином, рис.1. відображає логіку та зміст взаємодії між органами військового управління розвідки Збройних Сил України та Національної гвардії України. Схема побудована таким чином, щоб продемонструвати повний цикл узгодження дій -- від початкової організації спільної роботи до її підтримання в процесі виконання завдань.

У верхній частині рисунка виділено два основні напрями -- організацію та підтримання взаємодії. Перший з них охоплює початкові етапи, коли формується спільне бачення оперативної обстановки, визначаються завдання, розподіляються ролі та готуються планові документи. Другий напрям показує, як ця взаємодія підтримується, уточнюється та відновлюється у разі змін обстановки або виникнення нових викликів. Таким чином, схема демонструє не статичний, а безперервний процес координації дій, у якому організація та підтримання взаємодії логічно взаємопов'язані.

Процес організації починається з визначення мети, складу та характеру дій противника, а також умов ведення бойових дій. Це своєрідна аналітична

основа, без якої неможливо ефективно розподілити завдання між різними структурами. Далі відбувається узгодження дій, у ході якого визначаються пріоритети, способи та напрями розвідувальної діяльності, що дає змогу уникнути дублювання та забезпечити злагодженість роботи.

Наступний етап -- планування. Він включає розроблення необхідних документів (планів, інструкцій, розпоряджень), які визначають порядок взаємодії, а також деталізують, хто, де, коли і яким чином має діяти. Завершується організаційний блок постановкою завдань, коли кожному учаснику взаємодії визначаються конкретні обов'язки відповідно до загального задуму операції.

Друга частина схеми -- підтримання взаємодії -- відображає її гнучкість та адаптивність. У динамічних бойових умовах планові рішення часто потребують коригування. Саме це відбувається на етапі уточнення, коли оперативна обстановка змінюється або з'являються нові завдання. За необхідності відбувається відновлення взаємодії, що передбачає відновлення роботи органів управління, засобів зв'язку та узгоджених каналів комунікації, а також формування нової основи координації у випадку, якщо попередня була частково або повністю порушена.

Нижня частина рисунка відображає наслідки реалізації цього процесу. Йдеться не лише про покращення координації, а й про підвищення бойових можливостей і готовності військ, ефективності спільних дій, покращення управління та забезпечення взаємної безпеки. Саме ці результати є практичним показником того, що взаємодія між ОБУР ЗС України та НГУ здійснюється належним чином.

Отже, рис.1. наочно демонструє цілісний, багаторівневий процес взаємодії -- від узгодження задуму до гнучкого реагування на зміни обстановки. Він показує, що ефективна взаємодія не зводиться до формальних планових документів, а є живим механізмом, який забезпечує безперервну комунікацію, координацію та узгодженість дій розвідувальних структур під час ведення оборонних операцій.

Проведений аналіз сутності та змісту взаємодії під час спільного виконання завдань силами та засобами Збройних Сил України та Національної гвардії України свідчить, що взаємодія є складним багаторівневим процесом, від ефективності якого безпосередньо залежить досягнення спільної мети операцій об'єднаного угруповання військ (сил). На якість взаємодії між органами військового управління розвідки ЗС України та НГУ впливають різноманітні умови та фактори, які за сучасними підходами доцільно поділяти на чотири основні групи.

Сутність взаємодії у сфері розвідки полягає в узгодженні зусиль різно-рідних сил, засобів і видів розвідки за завданнями, напрямками, рубежами, часом і способами їх виконання; у визначенні районів відповідальності; підтриманні надійних каналів зв'язку та у взаємному обміні розвідувальною

інформацією між штабами, розвідувальними органами та підрозділами. Такий підхід дає змогу забезпечити єдність задуму, узгодженість дій і своєчасність реагування на зміни обстановки.

Організація та здійснення взаємодії в розвідці ґрунтується на низці принципів, серед яких: провідна роль вищого органу військового управління у її плануванні; забезпечення взаємодії між органами та силами одного рівня ієрархії; пріоритетне спрямування зусиль на підтримку тих військ і підрозділів, які виконують головні завдання або досягли найвагоміших результатів; а також максимальне використання наявних розвідувальних можливостей.

Мета взаємодії полягає у своєчасному досягненні максимально можливої достовірності розвідувальних відомостей про противника та місцевість у районі бойових дій, оптимальному використанні наявних ресурсів і забезпеченні повного розкриття їхнього потенціалу. Вона реалізується за двома взаємопов'язаними напрямками:

1. забезпечення високої достовірності розвідувальної інформації;
2. досягнення максимальної ефективності використання сил і засобів розвідки.

Практична реалізація взаємодії охоплює встановлення зон та рубежів відповідальності за ведення розвідки; оптимальний розподіл об'єктів і завдань між різними видами та засобами розвідки; узгодження послідовності та способів виконання завдань у просторі та часі; взаємовигідне розташування розвідувальних підрозділів; централізовану обробку отриманої інформації; взаємне дублювання збору критично важливих даних; підтримання стійкого зв'язку із суміжними та взаємодіючими органами; а також визначення порядку та термінів обміну розвідувальними відомостями.

Завдяки дотриманню зазначених принципів та реалізації зазначених заходів досягається узгодженість дій розвідувальних структур, підвищується ефективність управління та забезпечується належний рівень інформаційного забезпечення оборонних операцій.

Висновки. Сучасний характер збройної боротьби, що характеризується високою динамічністю бойових дій, широким використанням високотехнологічних систем озброєння, засобів радіоелектронної боротьби, безпілотних платформ та інформаційних впливів, суттєво підвищує роль розвідки як ключового елемента системи управління військами. Ефективність розвідувального забезпечення безпосередньо впливає на здатність сил оборони своєчасно виявляти наміри противника, оцінювати обстановку, приймати обґрунтовані рішення та зберігати стратегічну ініціативу.

Проведене дослідження засвідчує, що результативність розвідки у ході оборонних операцій визначається не лише якістю збору та аналітичної обробки інформації, а й рівнем організації взаємодії між різними розвідувальними структурами. Особливої актуальності набуває чітке регламенту-

вання взаємодії між органами військового управління розвідки Збройних Сил України та Національної гвардії України. Така взаємодія передбачає узгодження завдань, розподіл зон відповідальності, встановлення ефективних каналів обміну інформацією, оперативне уточнення та відновлення спільних дій у змінних умовах бою.

Розроблена структурно-логічна модель взаємодії між ОВУР ЗС України та НГУ відображає комплексний характер цього процесу -- від початкової організації до підтримання й коригування під час ведення бойових дій. Її практичне впровадження сприяє підвищенню бойових можливостей та готовності підрозділів, забезпечує безперервність збору та обробки розвідувальної інформації, покращує управління та узгодженість дій у межах єдиного оперативного задуму.

Отже, підвищення ефективності розвідки в оборонних операціях потребує системного підходу до організації та підтримання взаємодії між усіма суб'єктами розвідувальної діяльності. Це передбачає удосконалення нормативно-правової бази, впровадження уніфікованих процедур координації, розвиток спільних аналітичних платформ та механізмів обміну даними. Результати проведеного аналізу можуть бути використані для вдосконалення підготовки та планування розвідувальних заходів, підвищення оперативної сумісності структур сектору безпеки й оборони України та ефективного протистояння сучасним загрозам.

Література:

1. Бутузов В., Ковтонюк Д., Луговський І. Особливості організації та ведення особової розвідки органами розвідки формувань Національної гвардії України під час участі у відсічі збройної агресії. *Безпека держави*. Т.1. № 1. 2023. С.13-20.
2. Гаценко С., Металіди О., Дудник В., Мороз М. Підвищення ефективності розвідувального забезпечення операції угруповання військ: методичний підхід. *Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України*. Вип. №2(81) 2024. С.117-123.
3. Гулак Ю. Протидія технічній розвідці в сучасних умовах ведення збройної боротьби. *Збірник наукових праць ЛОГОС*. 2021. URL:<https://doi.org/10.36074/logos-05.02.2021.v2.36> (дата звернення: 14.10.2025).
4. Досвід організації та здійснення розвідувального забезпечення ЗС України під час широкомасштабного вторгнення зс рф в Україні (інформаційний бюлетень, 2023)
5. Зайцев І., Король Я., Лісніченко Ю. Актуальні проблеми ведення військової розвідки в умовах сучасного міста. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України*. Том 82 № 1. 2020. С.45-58.
6. Зайцев Д.В., Наконечний А.П., Пахарев С.О., Луценко І.О. Військова розвідка. / Навчальний посібник. Міністерство освіти і науки України КНУ ім. Тараса Шевченка, Київ. 2016. 335 с.
7. Robert H. Scales, Jr., A MOUT Doctrinal Concept, U. S. Army, MG (Re-tired). P. 168.

References:

1. Butuzov V., Kovtoniuk D., Luhovskyi I. (2023). Osoblyvosti orhanizatsii ta vedennia osobovoi rozvidky orhanamy rozvidky formuvan Natsionalnoi hvardii Ukrainy pid chas uchasti u vidsichi zbroinoi ahresii [Features of the organization and conduct of personal reconnaissance by the intelligence agencies of the National Guard of Ukraine during participation in repelling armed aggression]. *Bezpeka derzhavy. T.1. № 1. 2023. P.13-20.* [in Ukrainian].
2. Hatsenko S., Metalidi O., Dudnyk V., Moroz M. (2024). Pidvyshchennia efektyvnosti rozviduvalnoho zabezpechennia operatsii uhrupovannia viisk: metodychnyi pidkhid [Improving the effectiveness of reconnaissance support for troop operations: a methodological approach]. *Zbirnyk naukovykh prats Tsentru voienno-stratehichnykh doslidzhen Natsionalnoho universytetu oborony Ukrainy. Vyp. №2(81) 2024. P.117-123.* [in Ukrainian].
3. Hulak Yu. (2021). Protydiia tekhnichnii rozvidtsi v suchasnykh umovakh vedennia zbroinoi borotby [Countering technical intelligence in modern armed conflict]. *Zbirnyk naukovykh prats ЛОГОΣ.2021.* URL: <https://doi.org/10.36074/logos-05.02.2021.v2.36> (data zvernennia: 14.10.2025). [in Ukrainian].
4. Dosvid orhanizatsii ta zdiisnennia rozviduvalnoho zabezpechennia ZS Ukrainy pid chas shyrokomasshtabnoho vtorhnennia zs rf v Ukraini [Experience in organizing and implementing reconnaissance support for the Armed Forces of Ukraine during the large-scale invasion of Ukraine by the Russian Federation] (informatsiinyi biuletyn, 2023). [in Ukrainian].
5. Zaitsev I., Korol Ya., Lisnichenko Yu. (2020). Aktualni problemy vedennia viiskovoi rozvidky v umovakh suchasnoho mista [Current issues in military intelligence in modern urban environments]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy. Tom 82 № 1. 2020. P.45-58.* [in Ukrainian].
6. Zaitsev D.V., Nakonechnyi A.P., Pakharev S.O., Lutsenko I.O. (2016). Viiskova rozvidka [Military intelligence]. / *Navchalnyi posibnyk. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy KNU im. Tarasa Shevchenka, Kyiv. 2016. 335 p.* [in Ukrainian].
7. Robert H. Scales, Jr., A MOUT Doctrinal Concept, U. S. Army, MG (Re-tired). P. 168. [in English].